

SOCIAL OMSORG

Utredare

Jennifer Lendeng

KOMMUNSTYRELSEN

2025-10-23

Taxa och avgifter för socialnämndens område 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att *fastställa Taxa och avgifter inom socialnämndens område 2026*, daterad den 11 augusti 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att *Taxa och avgifter inom socialnämndens område 2026* ska gälla från och med den 1 januari 2026 och ersätta tidigare taxa beslutad av kommunfullmäktige den 25 november 2024, § 171.
3. Kommunfullmäktige beslutar att *Tillämpningsanvisningar för beräkning av avgifter inom socialtjänsten i Täby kommun*, beslutad av kommunfullmäktige den 24 november 2014, § 134, upphör att gälla den 31 december 2025.

Sammanfattning

Kommunerna får som huvudregel ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller enligt 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), KL. Om det är fråga om tjänster eller nyttigheter som kommunerna är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Taxa för tjänster och nyttigheter som kommunen tillhandahåller till enskilda fastställs av kommunfullmäktige. Taxebeslutet fungerar som en norm som bestämmer avgiften i varje enskilt fall.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 november 2024, § 171, om *Taxa och avgifter för individ- och familjeomsorg samt omsorgen om personer med funktionsnedsättning i Täby kommun*. Taxan har tillämpats sedan den 1 januari

2025 och nu föreslås *Taxa och avgifter inom socialnämndens område 2026* ersätta tidigare beslutad taxa av kommunfullmäktige den 25 november, § 171.

Paragrafändringar med hänvisning till den nya socialtjänstlagen (2025:400) har gjorts. Innehållet i *Tillämpningsanvisningar för beräkning av avgifter inom socialtjänsten i Täby kommun*, beslutad av kommunfullmäktige den 24 november 2014, § 134, har i tillämpliga delar infogats i taxan. Därför föreslås kommunfullmäktige besluta att tillämpningsanvisningarna upphör att gälla. Vidare har redaktionella förändringar gjorts i *Taxa och avgifter inom socialnämndens område 2026*.

Socialnämnden har behandlat ärendet vid sitt sammanträde den 17 september 2025, § 91.

Ärendet

Kommunerna får som huvudregel ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller enligt 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), KL. Om det är fråga om tjänster eller nyttigheter som kommunerna är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Taxa för tjänster och nyttigheter som kommunen tillhandahåller till enskilda fastställs av kommunfullmäktige. Taxebeslutet fungerar som en norm som bestämmer avgiften i varje enskilt fall.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 november 2024, § 171, om *Taxa och avgifter för individ- och familjeomsorg samt omsorgen om personer med funktionsnedsättning i Täby kommun*. Taxan har tillämpats sedan den 1 januari 2025 och nu föreslås *Taxa för avgifter inom socialnämndens område* ersätta tidigare beslutad taxa av kommunfullmäktige den 25 november 2024, § 171.

Kommunfullmäktige beslutade om *Tillämpningsanvisningar för beräkning av avgifter inom socialtjänsten i Täby kommun* den 24 november 2014, § 134. Tillämpningsanvisningarna beskriver bland annat principerna för avgiftsuttag och debitering av socialtjänstens insatser. Tillämpningsanvisningarna har löpande kompletterats vid behov och den senaste versionen är daterad den 4 maj 2018. Principerna från tillämpningsanvisningarna har lyfts över till *Taxa och avgifter inom socialnämndens område 2026*.

Ny socialtjänstlag

En ny socialtjänstlag trädde i kraft den 1 juli 2025 och ersatte tidigare socialtjänstlag. Syftet med den nya socialtjänstlagen är att skapa en långsiktigt, hållbar, mer förebyggande kunskapsbaserad socialtjänst. Den nya socialtjänstlagen har genomgått en övergripande språklig och redaktionell modernisering för att lagen ska bli mer överskådlig och lättare att tillämpa.

Då den nya lagen har omarbetats innebär det förändringar i paragrafhänvisningar som påverkar taxa och avgifter för socialnämndens område. Därför har ändringar i paragrafhänvisning gjorts för att anpassas till den nya lagen.

Förslag på ändringar och tillägg

Nedan redovisas ändringar och tillägg. Utöver dessa har redaktionella ändringar gjorts.

Rubricering ändras från *Taxa och avgifter för individ- och familjeomsorg samt omsorgen om personer med funktionsnedsättning i Täby kommun* till *Taxa och avgifter inom socialnämndens område 2026*.

Kapitel 3

Avsnitt 3.1 Hemtjänst, kompletteras med ett stycke från tillämpningsanvisningarna för att tydliggöra kring debitering, och som lyder: "Debitering sker för utförda insatser upp till maxtaxa för omvårdnad. För serviceinsatser i ordinärt boende debiteras en fast månadsavgift för varje serviceinsats som utförts. Avgifter för serviceinsatser debiteras per hushåll."

Avsnitt 3.2 Bostad med särskilt stöd samt vård- och omsorgsboende, kompletteras med att bostad med särskilt stöd även omfattas. Avsnittet kompletteras med nytt stycke från tillämpningsanvisningarna för att tydliggöra hur omsorgsavgiften debiteras: "Omsorgsavgift debiteras per månad från och med inflyttningsmånad till och med utflyttningsmånad. Om insats påbörjas efter den 15:e eller avslutas före den 15:e debiteras halv omsorgsavgift den månaden." I samma avsnitt kompletteras tabell 3 med ny insatstyp "Reducering av omsorgsavgift vid frånvaro".

Avsnitt 3.3 Korttidsboende, får ett nytt stycke som är från tillämpningsanvisningarna och tydliggör hur debitering sker: "Omsorgsavgift

debiteras från och med dag när insatsen påbörjas till och med dag före insatsen avslutas.”

Avsnitt 3.5 blir avsnitt 3.6, Insatser undantagna från omsorgsavgift. Där framgår att följande insatser är undantagna från omsorgsavgift:

- Omsorgs- och serviceinsatser som ges med stöd av LSS
- Särskilt boende enligt SoL med inriktning socialpsykiatri
- HVB-hem med inriktning socialpsykiatri

Omsorgs- och serviceinsatser som ges med stöd av LSS tas bort då insatser med stöd av LSS inte omfattas av omsorgsavgift enligt socialtjänstlagen. Särskilt boende tas bort då detta inte är en insats som används inom socialnämndens område. HVB-hem tas bort då denna insats omfattas av boendeavgift som behandlas i kapitel fyra. Detta innebär ingen förändring jämfört med tidigare debitering.

Kapitel 4

Boendeavgiften flyttas till kapitel 4 då den tidigare beskrevs i kapitel 5.

Ett nytt stycke för att tydliggöra när boendeavgift debiteras med stöd av 32 kap. 6 § p. 2 läggs till:

- ”När en person 18 år och äldre bor kvar i barnboende enligt 9 § p. 8 LSS och uppbär aktivitetsersättning
- När en person 18 år och äldre har en placering i HVB-hem (ej behandling för missbruk) eller viss annan heldygnsvård i form av korttidsboende (socialpsykiatri)
- I annat boende som inte omfattas av 12 kap. jordabalken (hyreslagen)”

Avsnitt 4.1 Avgift för boende som inte omfattas av hyreslagen, boendeavgift, läggs ett nytt stycke till från tillämpningsanvisningarna som lyder: ”Boendeavgift debiteras från och med inflyttningsdag till och med dag då insatsen upphör. Utöver detta debiteras i aktuella fall måltidsavgift.”

Kapitel 5

Kapitel fem beskriver numera beräkning av omsorgsavgift, avgift för välfärdsteknik och boendeavgift enligt SoL, vilket tidigare beskrevs i kapitel 6.

Kapitlet inleds med att i andra stycket tydliggöra fastställande av avgifterna genom följande formulering: "Det är primärt kommunens ansvar, vid fastställande av avgifterna i det enskilda fallet, utreda om den enskilde har behov av ett förhöjt minimibelopp samt om avgifterna måste sättas ned. Uppgifterna om de individuella behoven måste den enskilde själv meddela kommunen."

Nya stycken 5.1 – 5.7 lyfts in i taxan där en del tydliggjorts utifrån taxan 2025 medan andra delar lyfts in från tillämpningsanvisningarna.

Kapitel 6

Kapitel sex beskriver måltidsavgift, vilket tidigare beskrevs i kapitel sju.

Ett nytt stycke läggs till i första stycket som lyder "I måltidsavgiften ingår specialkost och näringstillskott. Enskild som behöver näringslösning via sond debiteras måltidsavgift." från tillämpningsanvisningarna.

Ett nytt stycke läggs till med beskrivning hur beräkning av avgift sker: "Vid beräkning av avgift per måltid justeras beloppen så att den sammanlagda summan per dygn motsvarar dygnsavgiften."

Avsnitt 6.1 Särskilt boende och bostad med särskilt stöd får ett nytt stycke som lyfts från tillämpningsanvisningarna med formuleringen: "Måltidsavgiften debiteras per dygn och kan inte delas upp per måltid. Måltidsavgift debiteras från och med inflyttningsdag till och med dag före utflytt. I måltidsavgiften ingår specialkost och näringstillskott."

Nytt stycke 6.2 Korttidsboende som lyfts från tillämpningsanvisningarna med formuleringen: "Måltidsavgiften debiteras per dygn och kan inte delas upp per måltid. Måltidsavgift debiteras från och med inflyttningsdatum till och med dag före utflytt. I måltidsavgiften ingår specialkost och näringstillskott."

Ett nytt stycke 6.4 Reducering måltidsavgift från tillämpningsanvisningarna lyder: "I de fall måltidsavgift debiteras per dygn reduceras måltidsavgiften endast vid frånvaro helt dygn med belopp motsvarande måltidsavgiften dividerat med 30. En förutsättning är att den enskilde är borta hela dygnet."

Kapitel 7

Avgifter för borttappad/ej återlämnad utrustning som finns i avsnitt 4.2 flyttar och blir ett eget kapitel som döps om till Borttappad/ej återlämnad utrustning.

I första stycket omformuleras andra meningen till: "Avgiften för borttappad eller ej återlämnad utrustning får inte överstiga kommunens självkostnad och är kopplad till kommunens avtal om välfärdsteknik och förändras löpnade vid förändring av avtalet. Kommunen ska vid önskemål från den enskilda utan dröjsmål redogöra för kommunens självkostnad."

I tabellen tas formuleringen "fastställs årligen" bort eftersom det fastställs vid ändring av avtal.

Kapitel 8

Nytt kapitel som beskriver att enstaka och turbundna resor till och från beviljad verksamhet är avgiftsfria. Vidare är även transport av avliden från boende också avgiftsfri. Samt att omsorgs- och serviceinsatser som ges med stöd av LSS är avgiftsfria.

Kapitel 14

Kapitel 14 kompletteras med följande stycken: "Beslut om kommunens taxa fattas av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges beslut kan överklagas av alla kommunmedlemmar och bli föremål för s.k. laglighetsprövning enligt kommunallagen."

Samt ett nytt stycke: "Avgift för övriga insatser som ges med stöd av SoL kan endast laglighetsprövas med stöd av 10 kap. KL, med så kallat kommunalbesvär. Det innebär att förvaltningsrätten granskar att beslutet är fattat i enlighet med gällande lagrum och riktlinjer. Någon individuell prövning av beslutet görs däremot inte."

Kapitlet får också ett nytt stycke 14.1 som beskriver retroaktiv debitering och betalning.

Kapitel 15

Tabellen i kapitel 15 har uppdaterats med avgifter för år 2026.

Ekonomiska överväganden

Det finns inga ekonomiska konsekvenser att ta hänsyn till. Ändringarna beskrivna ovan syftar till att sammanfoga regleringar från två styrdokument till

ett, och innebär inga förändringar i debitering av avgifter jämfört med tidigare. Förslaget är därmed kostnadsneutralt för såväl kommunen som för den enskilde.

Katarina Kämpe
Kommundirektör

Claes Lagergren
Socialchef

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande från socialnämnden, daterat den 11 augusti 2025
2. Protokollsutdrag från socialnämnden, daterat den 17 september, § 91
3. Taxa och avgifter inom socialnämndens område 2026, daterad den 11 augusti 2025
4. Tillämpningsanvisningar för beräkning av avgift inom socialtjänsten i Täby kommun, daterad den 4 maj 2018

Expedieras

Socialnämnden

Avdelningschef Jonas Sundling

Enhetschef Malin Elwinger

Gruppledare Marlene Olsson

Controller Charlotte Hellners

Controller Malin Marklund

Utredare Jennifer Lendeng

